

สารบบ

เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. ....

(ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอ ตามมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ด้วยนางสาวสารี อ๋องสมหวังกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๑,๔๓๔ คน ได้ร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญต่อประธานรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ประธานรัฐสภาได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. วินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

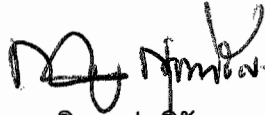
๒. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอ ปรากฏว่ามีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่มีสิทธิเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานครบถ้วน จำนวน ๑๑,๒๔๔ คน

๓. แต่งตั้งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเป็นผู้รับคำร้องคัดค้านรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. ....

๔. ส่งบัญชีรายชื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร เพื่อจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เพื่อให้ผู้ที่มีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยที่ตนมิได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วย ใช้สิทธิยื่นคำร้องคัดค้าน ปรากฏว่ามีผู้ใช้สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านจำนวน ๑๔ คน ดังนั้น จึงมีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายถูกต้อง จำนวนทั้งสิ้น ๑๑,๒๓๐ คน ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว

จากนั้น ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เห็นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๓ จึงได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๒ วรรคสอง ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาลงนามรับรองแล้ว

บัดนี้ จึงถือว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๑,๒๓๐ คน ได้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. .... ถูกต้องตามมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

(นายพิฑูร พุ่มหิรัญ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ..... ๒๕๑/๒๕๕๖
วันที่..... ๑๙ ก.พ ๕๖
มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค..... ๑๐, ๕๐๔.

๔/๒ ซอยวัดมนโยธิน แขวงถนนพญาไท
เขตราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ขอยื่นการเข้าชื่อเสนอกฎหมายร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. ....

๒. เอกสารประกอบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จำนวน ๑๒,๒๐๘ รายชื่อ

ข้าพเจ้า นางสาวสารี อ๋องสมหวัง เลขาธิการมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคในฐานะผู้แทนการเสนอกฎหมายร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. .... พร้อมด้วยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๒,๒๐๘ คน ขอเข้าชื่อเสนอกฎหมายร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภค พ.ศ. .... ต่อประธานรัฐสภา เพื่อให้สภาฯ พิจารณาตราเป็นกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๑๖๓ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวสารี อ๋องสมหวัง)

เลขาธิการมูลนิธิผู้บริโภคในฐานะผู้แทนการเสนอกฎหมาย

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักงานประชุม
รับที่..... ๐๒ ..... ๒๕๕๖
วันที่..... ๑๙ ก.พ. ๕๖ เวลา ๑๑-๐๐ น.
ส่งกลุ่มงานให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ดำเนินการ

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
รับที่..... ๑..... ๒๕๕๖
วันที่..... ๑๙ ก.พ. ๕๖ เวลา ๑๑.๐๕.

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร
พ.ศ. ....

หลักการ

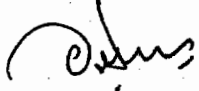
ให้มีกฎหมายว่าด้วยการองค์การอิสระผู้บริโภค

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๖๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์การเพื่อ
การคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้
ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ในการตรา และการบังคับใช้กฎหมายและกฎ
และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการ
กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการ
ดำเนินการขององค์การอิสระดังกล่าวด้วย จึงสมควรกำหนดให้มีองค์การเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่
เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ เพื่อทำหน้าที่ตามเจตนารมณ์ของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร
พ.ศ. ....

รับรอง

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
นายกรัฐมนตรี
๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์การอิสระผู้บริโภคร

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรผู้บริโภคร” หมายความว่า ความรวมถึง องค์กร มูลนิธิ สมาคม ชมรม หรือการรวมกลุ่มในรูปแบบอื่นใดทั้งที่เป็นนิติบุคคล หรือไม่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์และทำงานด้านการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคร โดยไม่แสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคร

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคร

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคร

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคร

“เลขธิการ” หมายความว่า เลขธิการสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคน
“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนราชการ
ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ

มาตรา ๔ ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย และมีสิทธิได้รับการ
คุ้มครองในการ ได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความ
เสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภครักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจา
นุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคนั้นประกอบด้วย
ประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบสี่คน ซึ่งได้รับเลือกจากบุคคลที่เป็นตัวแทนของ
องค์กรผู้บริโภคที่ดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีและเป็นผู้ที่มี
ความรู้และประสบการณ์ในการทำงานคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ประจักษ์ โดยมีตัวแทนขององค์กร
ผู้บริโภคจากภูมิภาคไม่น้อยกว่าเจ็ดคน และต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกันเองเป็น
ประธานกรรมการคนหนึ่ง และรองประธานสองคน

ให้เลขธิการเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ และเลขธิการอาจแต่งตั้งพนักงาน
หรือลูกจ้างไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

มาตรา ๗ ประธานกรรมการและกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม
ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
  - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
  - (๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
  - (๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ซึ่งหากเคยเป็น ต้องพ้นจากกรณีนั้นมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
  - (๕) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องโทษตามความพิพากษาให้จำคุก ไม่ว่าจะรอลงอาญาหรือรอการพิจารณาโทษก็ตาม เว้นแต่จะได้พ้นโทษมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเป็นความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตคดีหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ
  - (๘) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ
  - (๙) ไม่เป็นกรรมการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
  - (๑๐) ไม่เป็นผู้บริหารหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับสูงใด ๆ ในบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจหรือองค์กรที่จัดตั้งโดยบริษัทประกอบธุรกิจที่แสวงหากำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน เว้นแต่จะได้พ้นตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๘ ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ให้อุทธรณ์การ ได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๙ การคัดเลือกกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคน ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณาตรวจสอบรายชื่อองค์กรที่มีคุณลักษณะและมีกิจกรรมที่เหมาะสมให้เป็นองค์กรผู้มีสิทธิเสนอชื่อกรรมการ โดยให้คำนึงถึงองค์กรที่มีการดำเนินกิจกรรมจริงและมีลักษณะการบริหารงานเป็นที่ประจักษ์อย่างต่อเนื่องด้านการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ให้องค์กรผู้มีสิทธิเสนอรายชื่อกรรมการแต่ละองค์กรเสนอชื่อบุคคล ซึ่งสมัครใจต่อคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อมาดังกล่าว เพื่อประกาศให้เป็นผู้มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อในการเลือกกันเอง ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ให้คณะกรรมการจัดประชุมบุคคลที่เป็นตัวแทนองค์กร เพื่อทำการคัดเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดให้ได้บุคคลเป็นกรรมการตามจำนวนที่กำหนดไว้

(๔) เมื่อมีการคัดเลือกบุคคลผู้ที่จะเป็นกรรมการครบแล้ว ให้สำนักงานเสนอรายชื่อคณะกรรมการต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการให้ประกาศรายชื่อคณะกรรมการในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ให้ดำเนินการเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนครบวาระของกรรมการชุดเดิมเป็นระยะเวลาหกสิบวัน

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากการเป็นตัวแทนขององค์กรผู้บริโภคตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๕) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะเหตุประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการตามมาตรา ๘ เป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกก็ได้

มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

หมวด ๒

อำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการองค์การอิสระคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานรัฐเกี่ยวกับการตราและการบังคับใช้กฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และการให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค

(๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรผู้บริโภคในการคุ้มครองผู้บริโภคให้เกิดขึ้นอย่างน้อยในทุกจังหวัด

(๔) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในการส่งเสริมผู้บริโภคและการคุ้มครองผู้บริโภค

(๕) จัดให้มีการประชุมสมัชชาตัวแทนองค์กรผู้บริโภคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

เพื่อประเมินการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคขององค์การอิสระ ติดตาม ตรวจสอบการทำงานของ
หน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคแก่
หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อดำเนินการใด ๆ ในการ
คุ้มครองผู้บริโภค

(๖) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ในการคุ้มครองผู้บริโภค

(๗) จัดทำรายงานเฉพาะกรณี รายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ผู้บริโภค
เสนอต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๘) สนับสนุนการใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งทำการ
ฟ้องแทนผู้บริโภคเพื่อประโยชน์สาธารณะ และให้ยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียม

(๙) ประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อรัฐสภา

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่ง
กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

ในการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้ที่ปรึกษา
อนุกรรมการทำหน้าที่แทนก็ได้ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

หลักเกณฑ์ และวิธีการ การจัดการประชุมสมาชิกตัวแทนองค์กรผู้บริโภคตาม
วรรคหนึ่ง (๕) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือ
กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ให้หน่วยงานดังกล่าวเสนอเรื่องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อให้
ความเห็นประกอบการพิจารณา และให้คณะกรรมการให้ความเห็นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ
เรื่อง หากคณะกรรมการไม่ให้ความเห็นภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้หน่วยงานนั้นดำเนินการต่อไป
ได้

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่คณะกรรมการได้รับความเห็นจากองค์กรผู้บริโภค นักวิชาการ
หรือคณะกรรมการเห็นควรในการมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค
ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่คณะกรรมการ
เสนอ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้หน่วยงานดังกล่าวรายงานเหตุผลเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๖ ในการตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๑๓ (๒) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ ในการเสนอความเห็นให้มีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือกำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ รวมทั้งการตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นใด มาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นหรือให้จัดส่งเอกสาร ข้อมูล หลักฐานหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค

มาตรา ๑๘ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภคเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ โดยมีเลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน และจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากเลขาธิการก็ได้

ให้สำนักงานตามวรรคหนึ่งมีพนักงานและลูกจ้างเพียงพอในการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เลขาธิการอาจพิจารณาให้มีพนักงานและลูกจ้างเพิ่มขึ้นได้ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน

มาตรา ๑๙ สำนักงาน มีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษางานวิจัย ข้อมูล และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการคณะอนุกรรมการ รวมทั้งปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๐ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้ประธานกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการออกระเบียบหรือประกาศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารสำนักงาน การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) แต่งตั้งถอดถอนเลขาราชการ และรองเลขาราชการ
- (๓) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาราชการ รองเลขาราชการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาราชการ รองเลขาราชการ และพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๕) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน
- (๖) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๗) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาราชการ รองเลขาราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน

มาตรา ๒๑ เลขาราชการ และรองเลขาราชการต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และมีความรู้ ประสบการณ์และความสำเร็จด้านการบริหาร ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเลขาราชการและรองเลขาราชการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

เลขาราชการและรองเลขาราชการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่เข้ารับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๒ เลขาราชการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจ ดังนี้

- (๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน
  - (๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงาน
- ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด และเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศ หรือมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาราชการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้เลขาราชการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการและสำนักงานไว้ในร่างพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๕ รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินงานประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุน โดยรัฐต้องจัดสรรให้ไม่น้อยกว่าห้าบาทต่อหัวประชากร
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้บริจาค
- (๓) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๔) รายได้อื่น

มาตรา ๒๖ รายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตาม กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

ให้อสองหาริมทรัพย์ซึ่งสำนักงานจัดหาด้วยเงินรายได้ของสำนักงาน เป็นกรรมสิทธิ์ ของสำนักงาน

ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงาน

มาตรา ๒๗ ทรัพย์สินของสำนักงานเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบ แห่งการบังคับคดี

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานจัดทำบัญชีงบการเงินและบัญชีทำการ ส่งผู้สอบบัญชี ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และให้ทำการตรวจสอบ รับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงาน รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของ สำนักงาน โดยแสดงให้เห็นด้วยว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตาม เป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งคณะกรรมการการจัดทำขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๕) รัฐสภาอาจมีมติให้คณะกรรมการหรือสำนักงาน ชี้แจงเป็นหนังสือ หรือมาชี้แจงด้วยวาจา หรือส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการพิจารณารายงานผลการ

ปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการหรือการปฏิบัติงานใดๆ ของคณะกรรมการหรือสำนักงานได้ และในกรณีที่มีเหตุอันควรจะมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๐ ในวาระเริ่มแรกให้เลือกคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริ โภคตามมาตรา ๖ จากบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรผู้บริ โภคที่มีอยู่ในวันที่ดำเนินการเลือก ภายในหนึ่งร้อยหนึ่งร้อย ยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคโลกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไข พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกาศให้องค์กรผู้บริ โภคตามวรรคหนึ่งทราบ เพื่อมาขึ้นทะเบียนไม่น้อยกว่าหกสิบวันและจะต้องประกาศทางสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุ โทรทัศน์ เป็นเวลาติดต่อกัน ไม่น้อยกว่าห้าวัน

หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนขององค์กรผู้บริ โภคตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคกำหนด ทั้งนี้ จะต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนองค์กรผู้บริ โภคตาม วรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๓๑ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่สำนักงานจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้ คณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินการของคณะกรรมการและแผนการจัดตั้งและการบริหารงานของ สำนักงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและการ บริหารงานตามแผนดังกล่าว

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการเสนอตามความจำเป็น

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร
พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระผู้บริโภคร พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. จัดทำเป็นกฎหมายเฉพาะ ที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. สนับสนุนให้ผู้บริโภครได้รับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภครตามกฎหมาย ได้รับข้อมูลที่เป็นความจริง และมีสิทธิร้องเรียนเพื่อให้ได้รับการแก้ไขเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อพิทักษ์สิทธิผู้บริโภคร

๓. การสนับสนุนค้ำจุนงบประมาณจากหน่วยงานของรัฐ ตามรัฐธรรมนูญฯ เพื่อดำรงความเป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ควรออกแบบให้มีการสนับสนุนงบประมาณต่อองค์การอิสระในลักษณะต่อหัวประชากร

๔. ขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการทำงาน ถึงแม้รัฐธรรมนูญจะบัญญัติให้มีหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐในการตรา และการบังคับใช้กฎหมายและกฎ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคร รวมทั้งตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคร แต่การจะทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรจะต้องมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ดังนั้นองค์การอิสระผู้บริโภคร ควรทำหน้าที่สำคัญซึ่งสอดคล้องกับปัญหาผู้บริโภครในปัจจุบันดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานรัฐเกี่ยวกับการตราและการบังคับใช้กฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และการให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคร
- (๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคร
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรผู้บริโภครในการคุ้มครองผู้บริโภครให้เกิดขึ้นอย่างน้อยในทุกรัฐ
- (๔) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรอื่นในการส่งเสริมผู้บริโภครและการคุ้มครองผู้บริโภคร
- (๕) จัดให้มีการประชุมสมัชชาตัวแทนองค์กรผู้บริโภครอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อประเมินการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภครขององค์การอิสระ ติดตาม ตรวจสอบ การทำงานของหน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคร และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภครแก่หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อดำเนินการใด ๆ ในการคุ้มครองผู้บริโภคร

- (๖) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ในการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๗) จัดทำรายงานเฉพาะกรณี รายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ผู้บริโภค เสนอต่อ คณะรัฐมนตรี รัฐสภาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (๘) สนับสนุนการใช้มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งทำการฟ้อง แทนผู้บริโภคเพื่อประโยชน์สาธารณะ เป็นต้น

๕. องค์การอิสระผู้บริโภคต้องเป็นหน่วยสนับสนุนผู้บริโภคและองค์กรผู้บริโภค ในการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จแก่ผู้บริโภค เนื่องจากระบบการคุ้มครองผู้บริโภคในประเทศไทยเป็นระบบที่มีหลายหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกัน เช่น สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม เป็นต้น ทำให้เป็นภาระและยากแก่ผู้บริโภคในการจะได้รับทราบหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้สิทธิของตนเอง ในการได้รับการเยียวยา ชดเชยความเสียหายให้สอดคล้องกับปัญหาและความเสียหาย ดังนั้นองค์การอิสระผู้บริโภคควรเป็นหน่วยบริการแบบเบ็ดเสร็จแก่ผู้บริโภค (One Stop Service)

๖. การปฏิบัติงานเต็มเวลาของคณะกรรมการ เนื่องจากมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติการมีจำนวนมาก หลากหลาย และกว้างขวาง รวมทั้งครอบคลุมหน่วยงานจำนวนมาก ดังนั้นหากใช้เฉพาะสำนักงานเลขานุการ จะไม่เพียงพอต่อสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน ผู้บริโภค

๗. ผู้แทนผู้บริโภค ที่จะเป็นคณะกรรมการองค์การอิสระผู้บริโภค จะต้องเป็นองค์กรที่ทำงานคุ้มครองผู้บริโภคต่อเนื่อง ไม่ใช่องค์กรเฉพาะกิจ ไม่ใช่องค์กรของภาคธุรกิจที่ให้บริการผู้บริโภค รวมทั้งบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจะต้องมีผลงานในการทำงานคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน